

Fa dos anys

Com a reacció contra la tendència actual, tan lamentable, a l'eliminació sistemàtica del pronom *en*, que origina frases com "No tenia ganes", "No veig cap", "Hi havia unes quantes", (o, encara pitjor, "Havia unes quantes"!), "Ens vam anar", i tants exemples més com calgui, dèiem ahir que hi ha qui està disposat a representar per mitjà d'aquesta partícula, *en*, qualsevol element d'una oració que vagi introduït per la preposició *de*. Aquestes reaccions, és clar, donen lloc a frases que potser no són pas millors que les que es tracta d'evitar.

Verbs com *riure's*, *recordar-se*, *oblidar-se*, *burlar-se*, *penedir-se*, *adonar-se*, *abstenir-se*, etc., demanen un complement d'objecte introduït per la preposició *de*, i aquest complement, certament, no es pot sobreentendre: cal esmentar-lo explícitament o bé representar-lo per mitjà del pronom *en*. Frases com *Es riuen*, *Ens burlen*, *Us van adonar*, etc., són oracions incompletes, imperfectes, que demanen la intervenció de la partícula pronominal: *Se'n riuen*, *Ens burlen*, *Us en van adonar*. Però hi ha moltes frases en què trobem un dels seus termes precedit o introduït per la preposició *de*, i que són frases amb una estructura diferent a la dels exemples anteriors: *No té temps de venir*, *Li costa molt de creure-ho*, *Es diu de fer-li un home-*

natge, *Han passat tres mesos d'aquell jet*, *Fa deu anys del seu casament*, etc. En totes aquestes frases, el terme introduït per la preposició *de* no es pot pronominalitzar i es pot, en canvi, sobreentendre. Això és: parlant de venir, podem dir *No té temps*; parlant de creure-ho podem dir *Li costa molt*, i, anàlogament; *Es diu*, *Han passat tres mesos*. *Fa deu anys*.

En construccions com *Em recordo que hi vaig anar* i *S'adonen que fa el ridícul*, les oracions subordinades *que hi vaig anar* i *que fan el ridícul* poden considerar-se complements preposicionals: si no van precedides per cap preposició, és perquè aquesta (*de*) abdica o cau en contacte amb la conjugació *que*. I, per tant, aquestes oracions subordinades són susceptibles d'ésser representades pel pronom *en*: *Me'n recordo* (en què 'n vol dir *que hi vaig anar*) i *Se'n adonen* (en què 'n vol dir *que fan el ridícul*). Però en les construccions *És fàcil que vingui*, *Fa temps que ho sé* i *Fa dos anys que no ve* les frases subordinades *que vingui*, *que ho sé* i *que no ve* no es poden pronominalitzar sinó que s'han de sobreentendre: *És fàcil*, *Fa temps*, *Fa dos anys*.

Albert Jané